

spolu

**ZPRÁVA Z DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ
mezi rodiči dětí se SVP**

ÚVOD

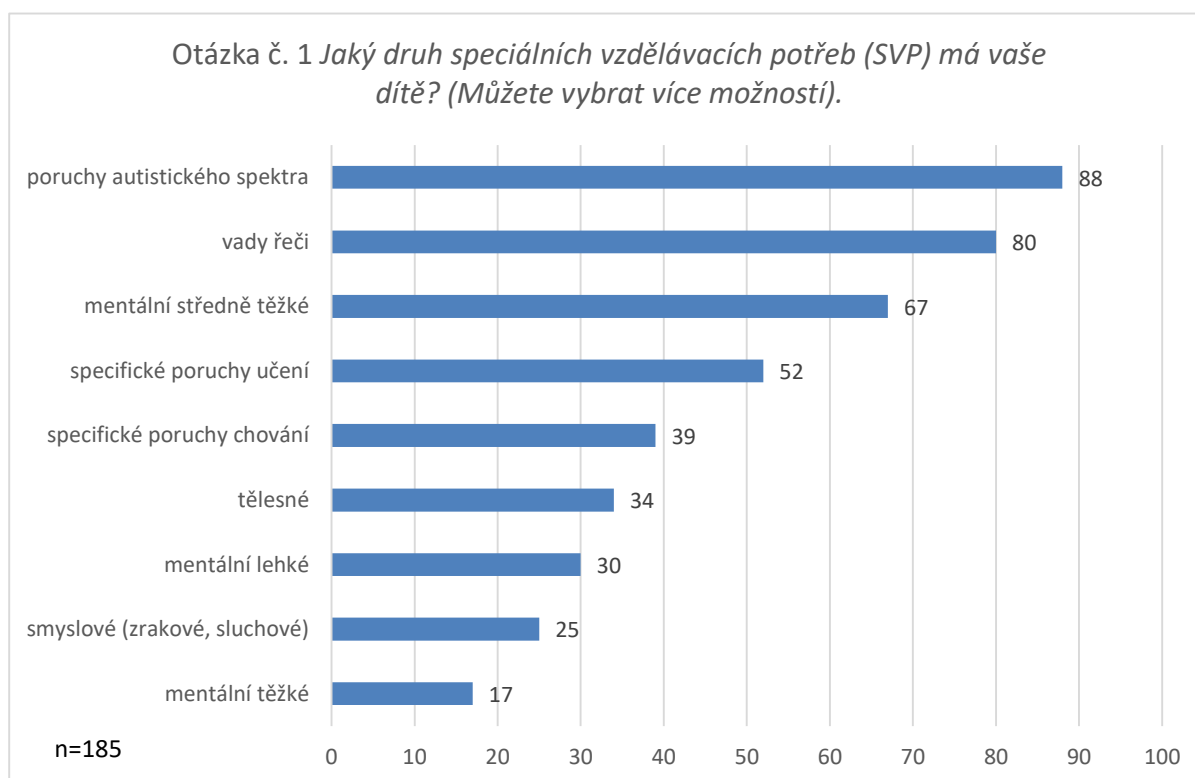
Tato zpráva shrnuje výsledky kvantitativního dotazníkového šetření realizovaného online formou neziskovou organizací Spolu, z. s., v období 06-09/2021. Šetření bylo zaměřeno na mapování zkušeností rodičů s vyčleněním jejich dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) ze základní školy, ať už běžné, či speciální. Dotazník byl distribuován cílové skupině prostřednictvím webových stránek www.spoluskola.cz, facebookového účtu [Spoluskola](#), pravidelného měsíčního zpravodaje Spolu, z. s., a za využití sítě spolupracujících neziskových organizací pomáhajících dětem s nejrůznějšími zdravotními handicap. Dotazník vyplnilo 185 respondentů.

První dvě otázky byly pro všechny respondenty společné. V rámci první otázky rodiče specifikovali druh SVP dítěte. Druhá otázka zjišťovala osobní zkušenost respondentů se snahou o vyčlenění dítěte kvůli jeho znevýhodnění ze školy. Od otázky č. 3 odpovídali respondenti na dvě verze dotazníku podle toho, zda jako rodiče zaznamenali zkušenost s vyloučením či snahou o vyloučení svého dítěte ze školy (otázky č. 3A, 4A a 5A), či nikoli (otázka 3B).

Druh speciálních vzdělávacích potřeb dětí respondentů a jejich zkušenost s vyčleněním nebo se snahou o vyčlenění dítěte se SVP ze školy

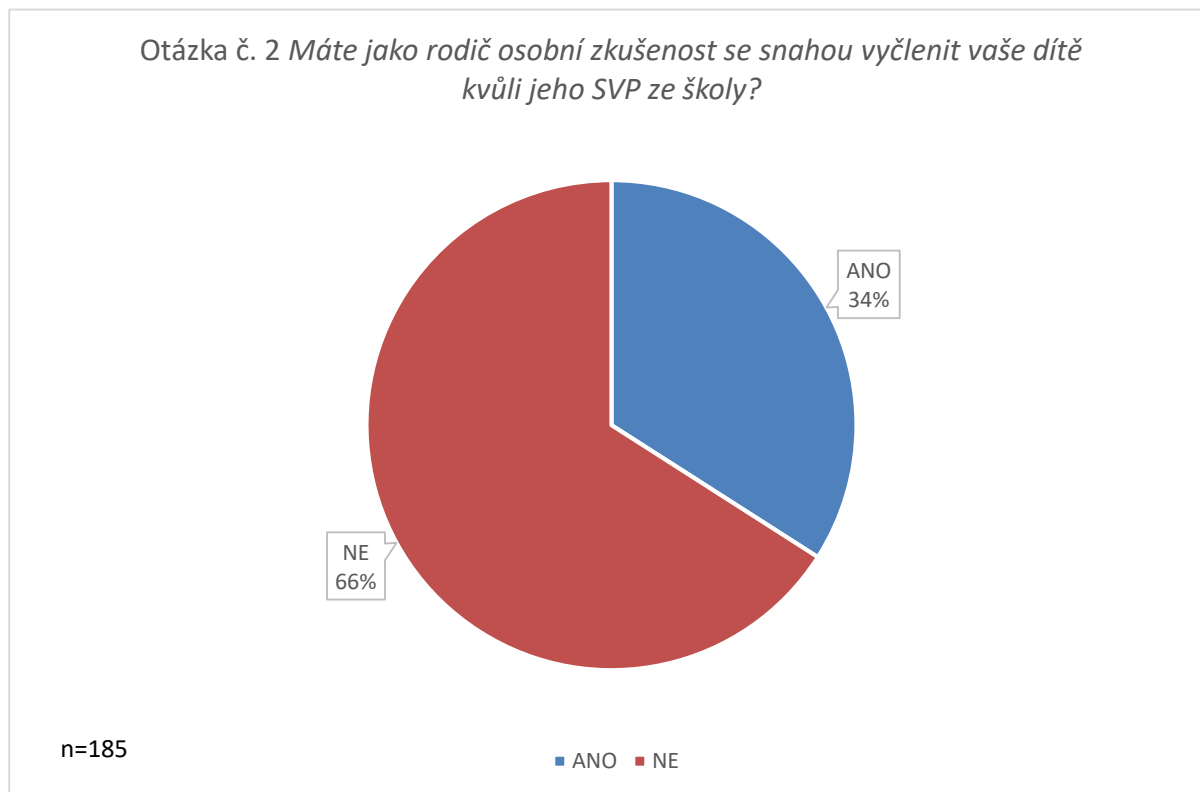
Graf č. 1 *Jaký druh speciálních vzdělávacích potřeb (SVP) má vaše dítě? (Můžete vybrat více možností)*

Na otázku č. 1 *Jaký druh vzdělávacích potřeb má vaše dítě* odpovídalo všech 185 respondentů. Mezi respondenty byli nejvíce zastoupeni rodiče dětí s poruchou autistického spektra, kteří tvořili téměř polovinu (48 %) respondentů. Druhým a třetím nejčastěji uváděným druhem SVP jsou vady řeči (43 % respondentů) a středně těžké mentální postižení (36 % respondentů). Následují specifické poruchy učení (28 % respondentů), specifické poruchy chování (21 % respondentů), tělesné postižení (18 % respondentů), lehké mentální postižení (16 % respondentů), smyslové (zrakové, sluchové) (14 % respondentů). Nejméně zastoupeným druhem SVP mezi dětmi respondentů bylo těžké mentální postižení (9 % respondentů).

Mezi respondenty výrazně převažovali rodiče, kteří v dotazníku zaznamenali vícero druhů SVP. Kombinaci minimálně dvou druhů SVP uvedlo 74 % respondentů.

Graf č. 2 *Máte jako rodič osobní zkušenost se snahou vyčlenit vaše dítě kvůli jeho SVP ze školy?*

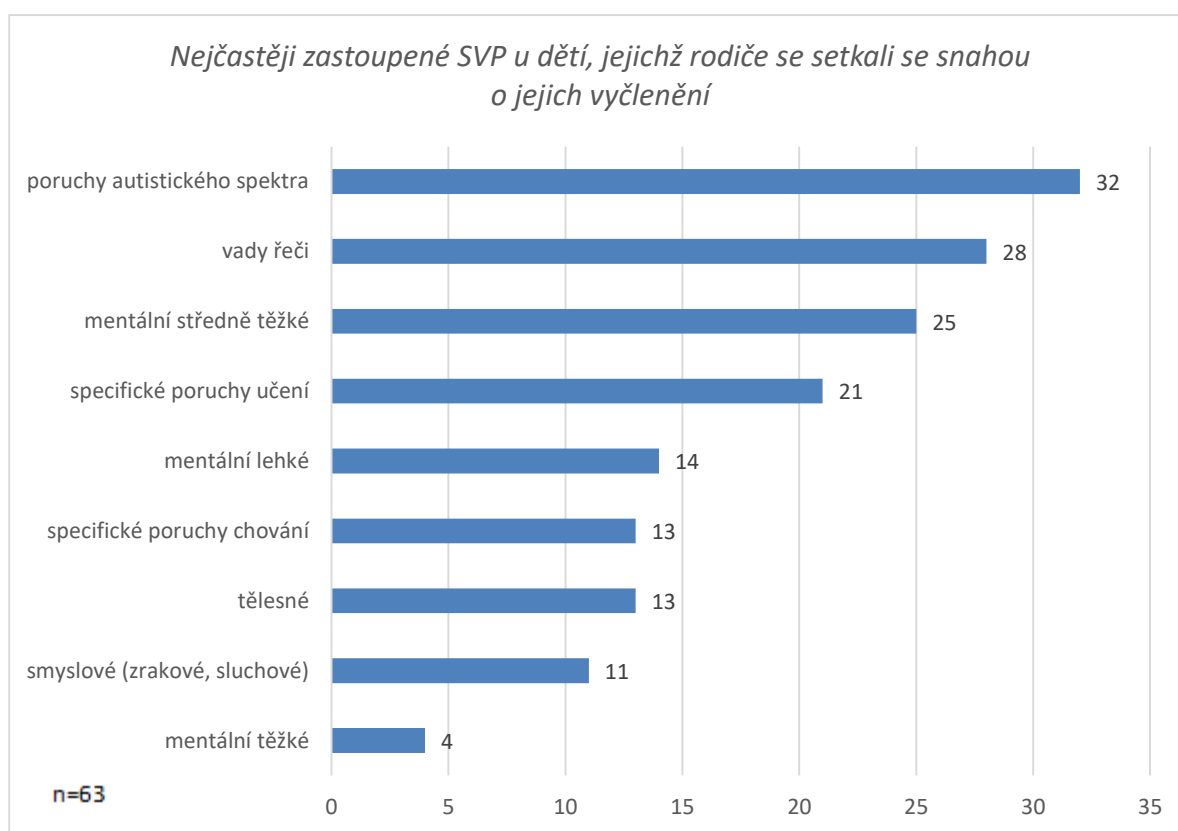
Na otázku č. 2 *Máte jako rodič osobní zkušenost se snahou vyčlenit vaše dítě kvůli jeho SVP ze školy* odpovídalo všech 185 respondentů. Mezi respondenty převažovali (66 %) rodiče, kteří se nesetkali se snahou o vyčlenění jejich dítěte se SVP ze školy. Přibližně jedna třetina respondentů však tuto snahu zaznamenala.

Respondenti, kteří zaznamenali snahu o vyčlenění dítěte se SVP ze školy, dále v dotazníku odpovídali na následné otázky č. 3A, 4A a 5A týkající se této zkušenosti. Odpovědi na tyto otázky viz grafy č. 4, 5, 6. Rodiče, kteří se se snahou o vyčlenění nesetkali, odpovídali na otázku č. 3B, která zjišťovala, na jaké škole je jejich dítě vzděláváno.

Respondenti s osobní zkušeností s vyčleněním (nebo se snahou o vyčlenění) dítěte se SVP ze školy

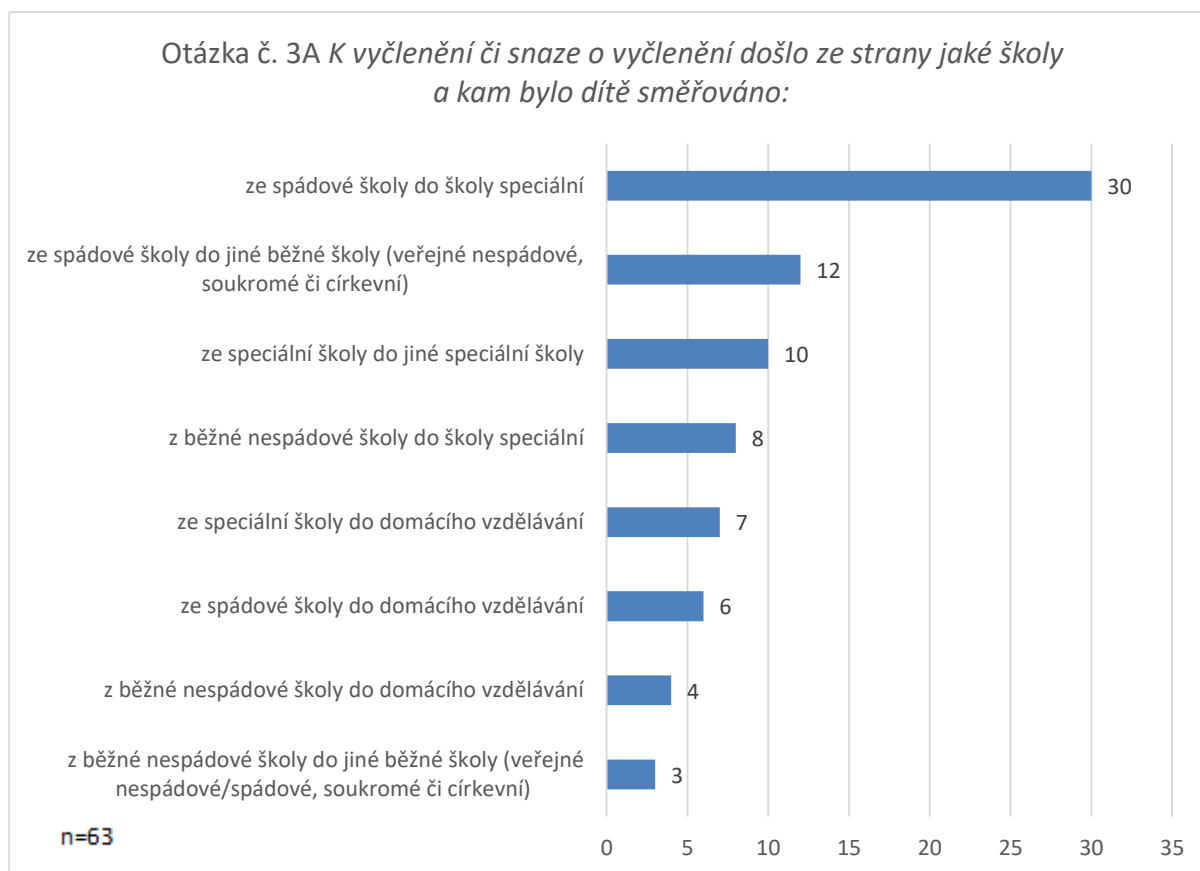
Se snahou o vyčlenění dítěte se SVP, nebo přímo s jeho vyčleněním ze školy, se setkalo 63 ze 185 respondentů, což představuje přibližně jednu třetinu všech respondentů. Graf č. 3 níže znázorňuje, jaké SVP převažují u dětí těchto respondentů.

Graf č. 3 *Nejčastěji zastoupené SVP u dětí, jejichž rodiče se setkali se snahou o jejich vyčlenění*

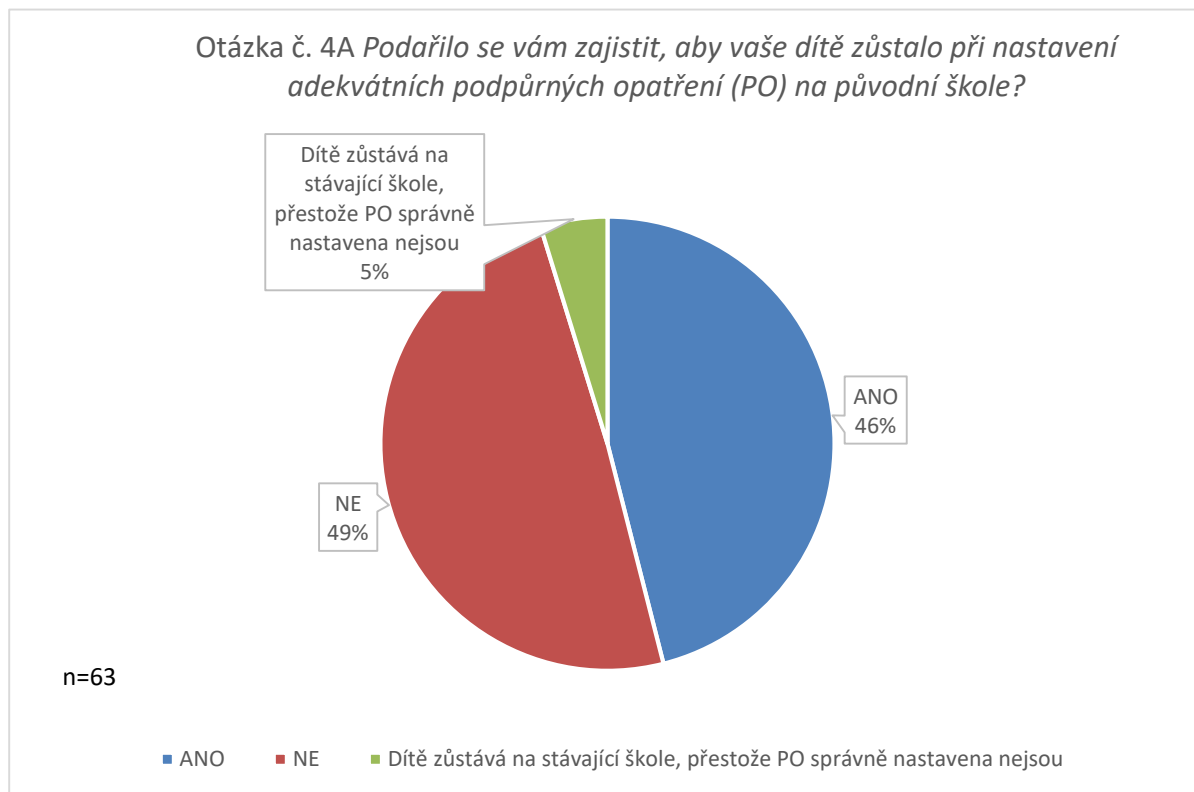
Mezi respondenty, kteří se osobně setkali se snahou o vyčlenění jejich dítěte se SVP ze školy, jsou nejvíce zastoupeni rodiče dětí s poruchou autistického spektra (PAS). Tento druh SVP uvedlo 51 % respondentů s touto zkušeností (tj. snahou o vyčlenění dítěte se SVP). V porovnání s celkovým souborem respondentů, u nichž byla PAS také nejvíce udávanou SVP (48 % ze všech respondentů), je podíl rodičů dětí s PAS vyšší o tři procentní body u souboru respondentů, kteří se setkali se snahou o vyčlenění dítěte se SVP ze školy.

Graf č. 4 K vyčlenění či snaze o vyčlenění dítěte došlo ze strany:

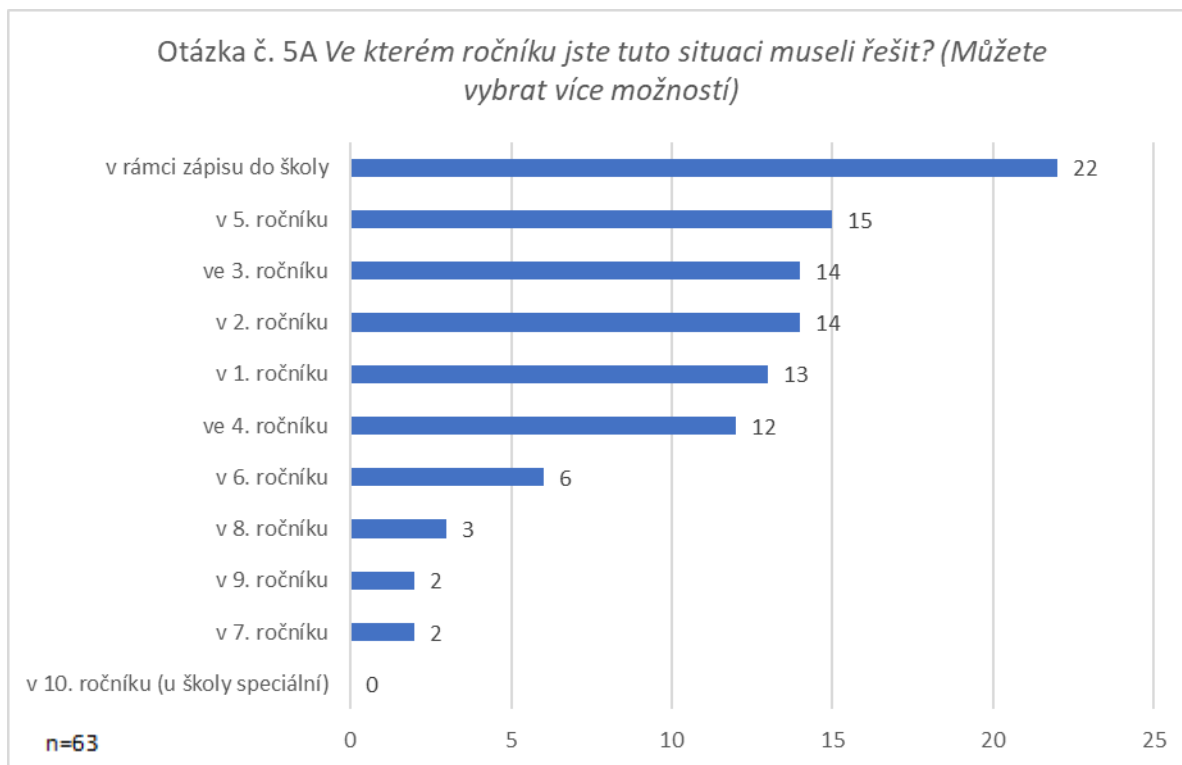
Na otázku č. 3A K vyčlenění či snaze o vyčlenění dítěte došlo ze strany... odpovídalo 63 respondentů, kteří na předchozí otázku č. 2 zjišťující osobní zkušenost s vyčleněním odpověděli kladně. Nejvíce respondentů (48 %) s touto zkušeností uvedlo, že k vyčlenění či snaze o vyčlenění došlo ze strany spádové školy a dítě bylo směřováno do školy speciální. Druhou a třetí nejčastější odpovědí byla zkušenost se snahou o přesun dítěte ze spádové školy do jiné běžné školy (19 % respondentů) a ze speciální školy do jiné speciální školy (16 % respondentů). Následovala zkušenost respondentů se snahou o přesun dítěte z běžné nespádové školy do školy speciální (13 % respondentů), ze speciální školy do domácího vzdělávání (11 % respondentů), ze spádové školy do domácího vzdělávání (10 % respondentů). Nejméně zastoupenou zkušeností mezi respondenty byla snaha o přesun dítěte z běžné nespádové školy do domácího vzdělávání (6 %) a z běžné nespádové školy do jiné běžné školy (5 %).

Graf č. 5 *Podařilo se vám zajistit, aby vaše dítě zůstalo při nastavení adekvátních podpůrných opatření (PO) na původní škole?*

Na otázku č. 4A *Podařilo se vám zajistit, aby vaše dítě zůstalo při nastavení adekvátních podpůrných opatření (PO) na původní škole* odpovídalo také 63 respondentů. Necelá polovina z nich (46 %) uvedla, že jejich dítě zůstalo při nastavení adekvátních podpůrných opatření na původní škole. 5 % respondentů tvoří rodiče dětí, které zůstaly na stávající škole i přesto, že u nich podpůrná opatření nejsou správně nastavena. 49 % respondentů odpovědělo na otázku záporně, tedy že se jim nepodařilo zajistit setrvání dítěte na původní škole.

Graf č. 6 *Ve kterém ročníku jste tuto situaci museli řešit? (Můžete vybrat více možností)*

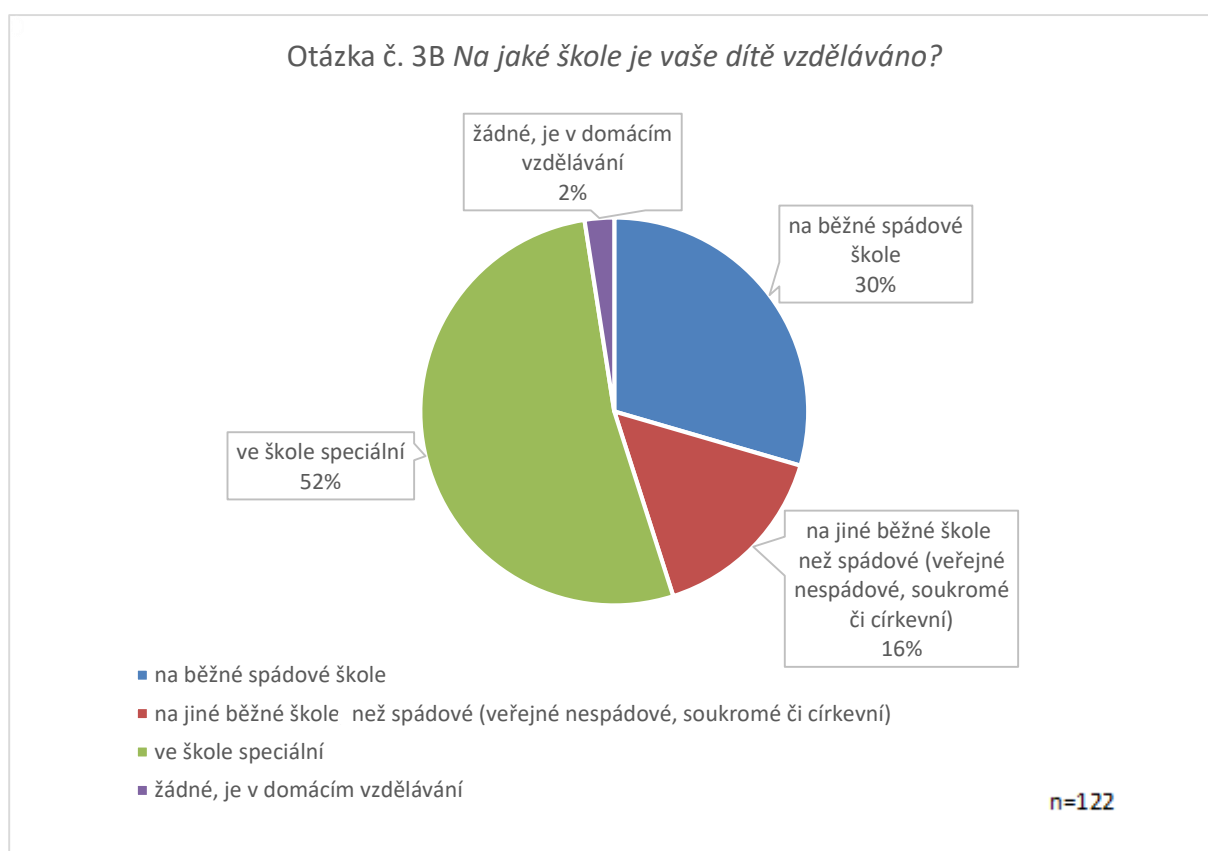

Z 63 respondentů, kteří odpovídali na otázku č. 5A *Ve kterém ročníku jste tuto situaci museli řešit*, se více než třetina respondentů (35 %) setkala s touto situací (tj. snahou o vyloučení dítěte se SVP) v rámci zápisu do školy. 24 % respondentů uvedlo 5. ročník školy (tedy při přechodu z 1. na 2. stupeň) a 22 % respondentů 3. a 2. ročník. Nejméně často tuto situaci řešili respondenti v 9. ročníku (3 % respondentů), 7. ročníku (3 % respondentů). 10. ročník u školy speciální ne zvolil žádný z respondentů.

Respondenti, kteří se nesetkali s vyčleněním (nebo se snahou o vyčlenění) dítěte se SVP ze školy

Snahu o vyčlenění dítěte se SVP nezaznamenalo 122 ze 185 respondentů, což představuje přibližně dvě třetiny všech respondentů. Tito respondenti dále odpovídali na otázku, na jaké škole je jejich dítě vzděláváno.

Graf č. 7 Na jaké škole je vaše dítě vzděláváno?

Na otázku č. 3B *Na jaké škole je vaše dítě vzděláváno* odpovídalo 122 respondentů, kteří v předchozí otázce č. 2 nezaznamenali osobní zkušenost se snahou o vyloučení jejich dítěte se SVP ze školy. Mezi těmito respondenty převažovali rodiče dětí navštěvujících speciální školu (52 % respondentů, 64 odpovědí). Běžnou spádovou školu uvedlo 46 % respondentů, z toho 30 % respondentů spádovou (36 odpovědí) a 16 % jinou běžnou školu než spádovou (19 odpovědí). 2 % respondentů uvedlo domácí vzdělávání (3 odpovědi).

SHRNUTÍ

Online dotazníkové šetření realizované organizací Spolu, z. s., v období 06-09/2021 bylo zaměřeno na mapování zkušeností rodičů s vyčleněním jejich dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) ze školy. Šetření se zúčastnilo 185 respondentů.

Mezi respondenty byli nejvíce zastoupeni rodiče dětí s poruchou autistického spektra, kteří tvořili téměř polovinu (48 %) respondentů. Druhou a třetí nejčastěji uváděnou SVP byly vady řeči (43 % respondentů) a středně těžké mentální postižení (36 % respondentů). Mezi respondenty výrazně převažovali rodiče, kteří v dotazníku zaznamenali vícero SVP u svých dětí, nejméně dvě SVP uvedlo 74 % respondentů.

Mezi hlavní zjištění šetření patří:

- Přibližně jedna třetina dotázaných rodičů (34 %) se setkala se snahou o vyčlenění dítěte se SVP ze školy.
- Téměř polovina rodičů s touto zkušeností (viz odrážka 1) uvedla, že k vyčlenění či snaze o vyčlenění došlo ze strany spádové školy do školy speciální. Druhou a třetí nejčastější odpovědí byla zkušenost se snahou o přesun dítěte ze spádové školy do jiné běžné školy a ze speciální školy do jiné speciální školy.
- Necelé polovině rodičů (46 %) s touto zkušeností (tj. snahou o vyloučení dítěte se SVP ze školy) se podařilo, aby jejich dítě zůstalo při nastavení adekvátních podpurných opatření na původní škole. Téměř polovina rodičů (49 %) uvedla, že se jim zajistit setrvání dítěte na původní škole nepodařilo. 5 % respondentů tvoří rodiče dětí, které zůstaly na stávající škole i přesto, že u nich podpurná opatření nejsou správně nastavena.
- Se snahou o vyčlenění dítěte se SVP ze školy se rodiče nejčastěji setkali v rámci zápisu do školy (35 %), dále v pátém ročníku (24 %) a v průběhu druhého a třetího ročníku (obojí po 22 %).

Spolu, z. s., říjen 2021